

آخرین مصاحبه شهید بهشتی درباره ویژگی های یک رئیس جمهور

«مقتدر، آشنا به کشورداری و مومن باشد»

قلبی و جزمی به اسلام. ۲- باید مردی باشد آشنا به سیاست، آشنا به کشورداری، آشنا به تنظیم روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای مسلمان و غیرمسلمان ۳- باید قدرت جذب همکاران فعال و مؤمن را داشته باشد. ۴- در ایجاد هماهنگی باید مقتدر باشد، نقش مهم رئیس جمهور در مدیریت این است که بتواند میان قوه اجرایی یعنی دولت، قوه قانون گذاری یعنی مجلس شورای اسلامی و قوه قضایی در رابطه با مردم و در رابطه با رهبری هماهنگی ایجاد کند. ۵- باید قاطع باشد، چون هماهنگی ایجاد کردن معمولاً به مقدار قابل توجهی از قاطعیت احتیاج دارد. البته قاطعیت غیر از خشونت است. قاطعیت یعنی به

پس از عزل ابوالحسن بنی صدر و رای مجلس به عدم کفایت وی، روزنامه جمهوری اسلامی در آخرین مصاحبه اختصاصی خود با آیت ... شهید سید محمدحسین بهشتی رئیس شورای عالی قضایی و دبیر کل حزب جمهوری اسلامی، نظر ایشان را در باره صفات و شرایط رئیس جمهور آینده کسب کرده است. شهید بهشتی در این مصاحبه به بررسی ویژگی های رئیس جمهور می پردازد؛ اعتقاد قلبی و جزمی به اسلام، آشنایی با سیاست، آشنایی با کشورداری و آشنایی با تنظیم روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای مسلمان و غیرمسلمان، قدرت جذب همکاران فعال و مؤمن، مقتدر و قاطع بودن، آگاهی به سیاست خارجه، قدرت در خشیدن در جامعه از جمله صفاتی است که شهید مظلوم دکتر بهشتی درباره رئیس جمهور تراز انقلاب اسلامی بیان می کند.

– مردم در این مرحله حساس و سرنوشت ساز باید چه رئیس جمهوری را انتخاب کنند؟

شهید بهشتی: بسم الله الرحمن الرحیم. نقش اساسی رئیس جمهور در جامعه این است که بتواند نهادهای سازمان های مختلف اداره کننده کشور و تنظیم کننده روابط اجتماعی در کشور را هماهنگ کند و در ضمن از جهات مختلف بتواند نماینده کشور در داخل و خارج و مجامع بین المللی در دیوارهای جهانی باشد برای جمهوری اسلامی ما. به این ترتیب رئیس جمهور باید واجد شرایط زیر باشد: ۱- اعتقاد

تغییر محاسبات دشمنان با مشارکت بالا

مشارکت پر شور در انتخابات، دولت آینده را برای دفاع از منافع ملی قوی تر می کند

جعفر یوسفی

سیاست و روابط پیچیده بین المللی در جهان امروز منابع قدرت نظام های سیاسی را از دو نوع نظامی و اقتصادی خارج کرده و نقش مردم را هم به یکی از مهم ترین منابع قدرت تبدیل کرده است. مشارکت

بیشتر مردم در امر سیاسی به ویژه انتخابات صرف نظر از جناحی که به آن رای داده می شود، منبع مهم قدرت نظام سیاسی برای اجرای برنامه های خود در سطح بین المللی است. انتخابات یکی از مهم ترین گذرهای مشروعیت بخش برای دولت های دموکراتیک در جهان است. این اهمیت در جغرافیای خاورمیانه که بسیاری از کشورهای آن با مفهومی با عنوان انتخابات ندارند یا در حال تمرین انتخابات دموکراتیک هستند، دو چندان می شود. پیچیدگی دنیای کنونی و روابط بین کشورها و دولت ها تاثیر انتخابات و رویدادهای داخلی یک سرزمین را بر این روابط افزایش داده و به همین دلیل است که انتخابات بر دیپلماسی حکومت ها تاثیرات غیر قابل انکار دارد. تحلیل گران مسائل سیاسی و استادان علوم سیاسی و روابط بین الملل معتقدند نظام ها و رژیم های سیاسی که فاقد پشتوانه و همراهی مردمی باشند در پهنه بین المللی از وجاهت کمتر و در نتیجه آسیب پذیری بیشتر برخوردارند. نمونه آن را در رفتار مستولان آمریکایی با دولت سعودی و دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس بارها مشاهده کردیم. این کشورها به دلیل برخوردار نبودن از پشتوانه مردمی و حاکم نبودن جمهوریت و دموکراسی در نظام سیاسی خود، نه تنها قدرتی در عرصه بین المللی ندارند بلکه با الفاظی همچون گاو شیرده توسط هم پیمانان خود تحقیر می شوند و اندک توجهی هم که به آن ها می شود فقط به خاطر در اختیار داشتن ابزارهای فیزیکی یا منابع طبیعی همچون نفت است. در واقع می توان حضور مردم را مثل سلاح نظامی و توان اقتصادی به عنوان مهم ترین مولفه قدرت برای یک کشور دانست. انتخابات در ایران به همین دلیل برای سیاستمداران کشورهای دیگر بسیار مهم است و به همین دلیل اکنون شاهد تعویق رفتار اکثر کشورهای اطراف و فضای بین الملل در زمینه ایران هستیم زیرا آنان منتظر نتیجه انتخابات ریاست جمهوری ایران هستند.

موقع تصمیم بگیرد و در تصمیم گیری ها دچار تزلزل نباشد. باز قاطعیت غیر از عجله کردن در تصمیم گیری است، اتفاقاً باید بسیار مرد دورنگر و همه سونگری باشد که قدرت تصمیم گیری را پس از همه سونگری داشته باشد. ۶- در زمینه سیاست خارجی مخصوصاً رئیس جمهور باید فرد آگاهی باشد. ۷- رئیس جمهور باید در جمع، به عنوان یک نمونه مطلوب در جامعه قدرت درخشیدن داشته باشد و واقعاً انسان ها و افراد و اعضای جامعه وقتی به او و رفتار او می نگرند، احساس اعتماد و اطمینان کنند. اطمینان به این که مدیریت درجه اول و رهبری درجه اول کشور را پس از مقام رهبری، به دست انسانی داده اند که آن انسان نسبت به این امت و نسبت به این نظام و نسبت به امامت این امت وفادار است. به این مناسبت من لازم می دانم یادآوری کنم که مردم ما، هم باید در انتخاب رئیس جمهور دقیق باشند و هم در شناخت رئیس جمهور از هر نوع مبالغه و گراف گویی و گراف اندیشی پرهیز کنند، هم در تبلیغ برای رئیس جمهور مورد علاقه شان از هر گونه دروغ، خلاف واقع گویی و مبالغه گویی پرهیز کنند و هم این که در باره نامزدهای مورد علاقه افراد و گروه های دیگر منصفانه داوری و موضع گیری کنند تا نوع انتخاب و تبلیغات ریاست جمهوری در جامعه اسلامی و انقلابی ما، نوعی اسلامی باشد، از آن آلودگی هایی که در انتخاب رئیس جمهور یا انتخاب نمایندگان مجلس در جامعه های غیر اسلامی و جامعه های منحط پیش می آید، دور باشد.

روزنامه جمهوری اسلامی؛ ۲۷ تیر ۱۳۶۰

دیپلماسی بیش از پیش پی می بریم. اما انتخابات ۱۴۰۰ بعد از حوادث سختی که در ۴ سال اخیر پشت سر گذاشتیم در تاریخ آینده این کشور از نقاط و گردنه های حساس نام گذاری خواهد شد. البته اگر بدانیم که تلاش برای تغییر رژیم جمهوری اسلامی بسیار شدیدتر از همیشه از سوی دشمنان این مرز و بوم و با شیوه های متنوع در حال پیگیری و برای آینده این سرزمین نقشه های شومی در حال طراحی است. به ویژه در چند سال گذشته که بعد از حضور ترامپ در کاخ سفید آمریکا به اجرای دیپلماسی نیابتی اسرائیل و عربستان تخاصم و دشمنی علیه ملت ایران را به میزان قابل ملاحظه ای تشدید کرد. ترامپ از همان ابتدای تبلیغات انتخاباتی برجام را بدترین توافق برای آمریکا خواند و سرانجام از این توافق بین المللی خارج شد. بعد از آن نه تنها تحریم های یک جانبه ای را که با برجام تعلیق شده بود اعاده کرد با اجرای سیاست ناگزیرسازی کشورها و شرکت های مختلف جهان را از هرگونه داد و ستد با ایران منع کرد. شرکت ها و کشورهای بزرگ هم به واسطه حجم مراودات تجاری که با آمریکا داشتند و ترس از تنبیه آمریکا عطای همکاری با ایران را به لقای آن بخشیدند. در واقع هدف سیاست فشار حداکثری علیه ایران جدا کردن دولت از ملت طراحی و عملیاتی شده و هر گاه نشانه هایی از نارضایتی مردم از شرایط کشور مشاهده کردند به صرافت افتادند که سیاست فشار حداکثری در حال جواب دادن است. با رفتن ترامپ از کاخ سفید اما اگر چه شکل و ظاهر این فشار تغییر کرده است و شاید بتوان گفت مقابله با آن نیز پیچیده تر شده است. اکنون ما شاهد رویکرد همگرایی جهانی آمریکا برای مقابله با رقبای مخالفان خود هستیم همان طور که بایدن در اجلاس چند روز قبل گروه ۷ توانست برنامه مقابله با چین را کلید بزند تردیدی وجود ندارد اگر نشانه ای از ضعف از داخل ایران مشاهده کند به طمع می افتد و بر فشارها برای گرفتن امتیاز از کشورمان خواهد افزود. بنابراین انتخابات پیش رو فقط انتخاب یک رئیس دولت نیست بلکه تا حد زیادی تعیین کننده جایگاه و خط سیر کشور در نظام بین الملل در سال های آینده خواهد بود.

نمونه های تقویت دموکراسی و تاثیر آن بر دیپلماسی را بارها در جمهوری اسلامی مشاهده کردیم. گفتمان و ایده حکمرانی مرحوم هاشمی رفسنجانی در دولت سازندگی تقویت دیپلماسی و ارتباط با جهان برای رهیدن از حجم ویرانی های جنگ بود که بدون حضور مردم این ایده تحقق ناپذیر بود. مردم در ششمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با میزان مشارکت ۶۴ درصد آیت ... هاشمی را به عنوان رئیس جمهوری انتخاب کردند تا بتواند برنامه سازندگی خود را با تکیه بر توان داخلی و دیپلماسی خارج به اتمام برساند. نقطه عطف در انتخابات ایران اما در سال ۷۶ رقم خورد و در حالی که تصور بسیاری دلسردی مردم از نظام بود. جهان باید ایستادن مردم در پای نظام را مشاهده می کرد که در هفتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری این فرصت را یافت. ۲۰ میلیون رای ریخته شده به نفع رئیس دولت اصلاحات و مشارکت ۸۴ درصدی در انتخابات، شگفتی ساز شد. به پشتوانه این رای مردمی خاتمی راه گفت و گو با جهان را در پیش گرفت. در بسیاری از مجامع جهانی حاضر شد و سخنانش به نمایندگی از مردم ایران در دنیا شنیده شد. بسیاری از سوء تفاهات ایجاد شده در روابط خارجی ایران کمرنگ تر شد و صلح طلبی ایرانیان بیشتر مورد توجه قرار گرفت. حمله عجیب اسامه بن لادن به برج های دوقلو در شهریور سال ۸۰ می توانست با وجود دیوانه بازی های «جرج بوش» آغازگر جنگ تازه ای برای ایران باشد اما دولت دوم اصلاحات به پشتوانه ۲۱ میلیون رای مردم و درایت رهبر انقلاب توانست از این مرحله که حتی خطر جنگ و درگیری در آن وجود داشت بگذرد. در مقابل هر زمانی که دموکراسی در کشور تضعیف شد نه تنها به امنیت ایران خدشه وارد شد بلکه اجماع جهانی علیه ایران سهل الوصول تر شد مثل سال ۸۸ که مشارکت فوق العاده مردم تمام دنیا را انگشت به دهان گذاشته بود اما تضعیف رای مردم توسط عده ای که به نتیجه انتخابات اعتراض داشتند باعث شد دشمنان ایران احساس کنند دولت تشکیل شده از پشتوانه رای مردمی خوبی برخوردار نیست و تحریم ها را بین سال های ۸۹ تا ۹۲ به شدت افزایش دادند. وقتی به طور اجمالی چهارده انتخابات و روابط بین المللی جمهوری اسلامی ایران را مرور می کنیم به رابطه مستقیم دموکراسی و